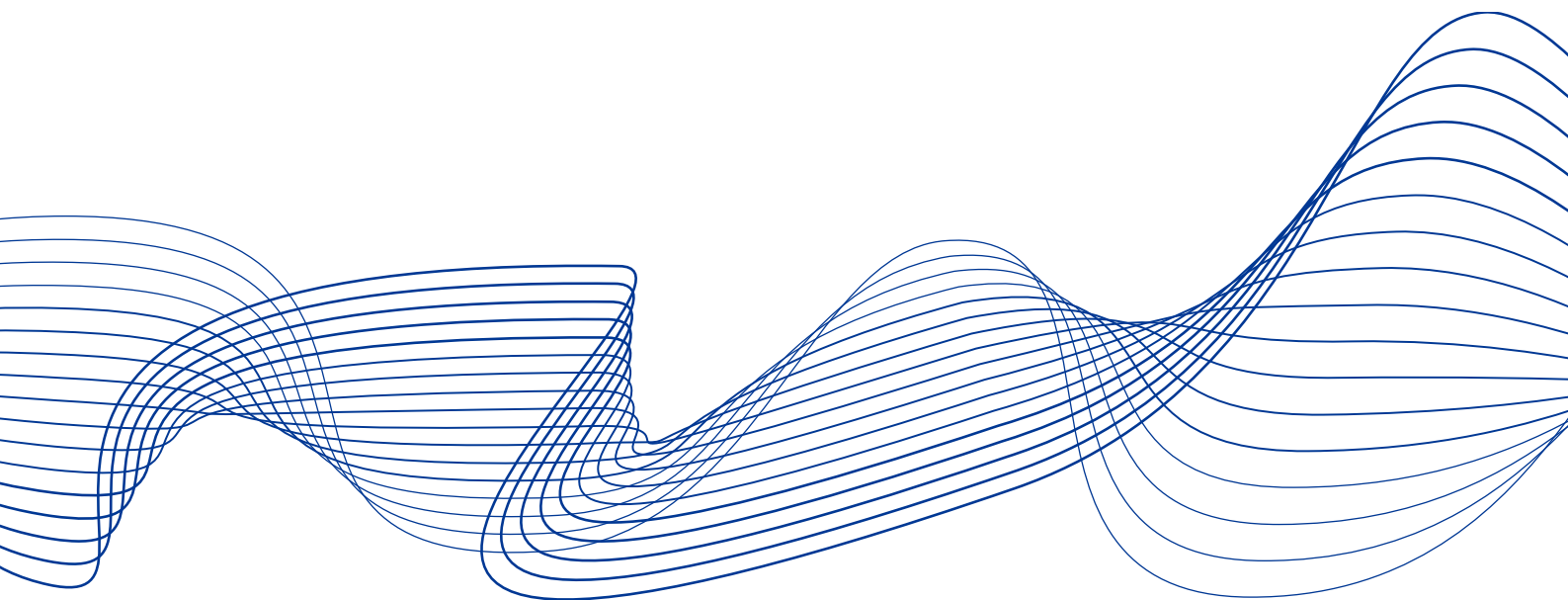

Letno poročilo

2017

ESRB

Evropski odbor za sistemska tveganja

Evropski sistem finančnega nadzora

Kazalo

Predgovor	2
Povzetek	3

Predgovor

*Mario Draghi,
predsednik Evropskega odbora
za sistemska tveganja*

Sedmo letno poročilo Evropskega odbora za sistemska tveganja (ESRB) obravnava obdobje od 1. aprila 2017 do 31. marca 2018. V tem obdobju je ESRB še naprej pozorno spremljal vire sistemskih tveganj v evropskem finančnem sistemu in gospodarstvu ter izpostavil štiri glavna tveganja za finančno stabilnost v Evropski uniji (EU). V okviru tega je analiziral gibanja v sektorju poslovnih nepremičnin in nebančnem finančnem sektorju.

Za trg poslovnih nepremičnin je bila po objavi priporočila ESRB o odpravi preostalih vrzeli v podatkih opravljena raziskava o možnih novih virih podatkov. Hkrati je ESRB preučil razpoložljivost podatkov o poslovnih nepremičninah.

V obravnavanem obdobju je ESRB še naprej razvijal tudi okvir za spremljanje tveganj v nebančnem finančnem sektorju, med drugim z objavo drugega pregleda »EU Shadow Banking Monitor«. Poleg tega je ESRB v portalu tveganosti objavil nove kazalnike za centralne nasprotne stranke in zavarovalnice.

Ker se ESRB zaveda potencialne nevarnosti kibernetičnih napadov, je prevzel pobudo in oblikoval Evropsko sistemsko skupino za kibernetična tveganja (*European Systemic Cyber Group*), katere namen je, da svojim članom omogoči razpravo o aktualnih politikah in razširjanje najnovejših informacij o novih mednarodnih pobudah.

Nadalje je ESRB še naprej spodbujal razpravo o makrobonitetni politiki ter v tem okviru gostil več konferenc in delavnic. Med drugim je septembra 2017 potekala druga letna konferenca ESRB z okroglimi mizami o politikah, na katerih so razpravljali o pravnih vidikih makrobonitetne regulacije in o izvajanju makrobonitetne politike še v drugih sektorjih poleg bančnega. Organizirane so bile tudi razprave o izzivih in prihodnosti bančništva v EU, na katerih so udeleženci govorili o slabih posojilih v bančnem sektorju EU in o spremljanju tveganj v bančnem sistemu v senci.

Na koncu bi se rad toplo zahvalil Vítorju Constânciu, do maja 2018 podpredsedniku Evropske centralne banke, za podporo ESRB od njegove ustanovitve. V ESRB je deloval kot član Splošnega odbora in Pripravljalnega odbora.

Povzetek

V obravnavanem obdobju je ESRB ugotovil štiri največje nevarnosti za stabilnost finančnega sektorja v EU, in sicer: (1) spremembe premij za tveganje na svetovnih finančnih trgih, (2) vztrajne šibkosti v bilancah stanja bank, zavarovalnic in pokojninskih shem, (3) težave z vzdržnostjo dolga v sektorjih države, podjetij in gospodinjstev, (4) ranljivosti v bančnem sistemu v senci in okužbe v širši finančni sistem. Tako kot je bilo izpostavljeno v prejšnjih dveh letnih poročilih, se kot posebej pereče zaznava tveganje nenadne večje spremembe svetovnih premij za tveganje. Tveganja, povezana s šibkosti v bilancah stanja bank, zavarovalnic in pokojninskih shem, so se v primerjavi z oceno za leto 2016 znižala za eno stopnjo, in sicer iz kategorije visokega tveganja v kategorijo srednje velikega tveganja. Obenem se je tveganje, ki izhaja iz težav z vzdržnostjo dolga v državnem, podjetniškem in gospodinjstevnem sektorju, zvišalo za eno stopnjo v kategorijo srednje velikega tveganja.

Zgoraj omenjena sistemska tveganja za finančni sektor v EU so bila izhodišče za neugodni makrofinančni scenarij, ki ga je ESRB pripravil Evropskemu bančnemu organu (EBA) za stresni test bančnega sektorja 2018 na ravni EU. Na teh tveganjih temeljijo tudi neugodni scenariji, pripravljeni za Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine za stresni test zavarovalniškega sektorja 2018. Podrobnosti o scenarijih so na voljo v nadaljevanju tega letnega poročila.

Leta 2017 je ESRB spremenil okvir za vzajemnost, da bi tako še dodatno poenotil uporabo pragov pomembnosti po načelu de minimis. V skladu z novim okvirom mora država članica, ki aktivira ukrep politike, predlagati najvišji prag pomembnosti na ravni institucije, ko zahteva vzajemnost svojega ukrepa, pri čemer ESRB potrdi ustreznost predlaganega praga.

ESRB je poleg tega objavil priporočilo za odpravljanje sistemskih tveganj, povezanih z likvidnostnimi neskladji in uporabo finančnega vzvoda v investicijskih skladih. Priporočilo, ki je bilo naslovljeno na Evropski organ za vrednostne papirje in trge (ESMA) in Evropsko komisijo, obravnava orodja za upravljanje likvidnosti, pregled nad nadzorom in prakse likvidnostnega stresnega testiranja, prav tako pa tudi izboljšano poročanje in operacionalizacijo obstoječih pooblastil za omejitve vzvoda.

ESRB je v nadaljnjih prizadevanjih, da bi še bolj razvil makrobonitetni okvir za bančništvo, objavil poročilo, v katerem ugotavlja, kako Mednarodni standard računovodskega poročanja (MSRP) 9 vpliva na finančno stabilnost. Zaključek poročila je bil, da MSRP 9 na splošno pomeni veliko izboljšanje v primerjavi z Mednarodnim računovodskim standardom 39 in je pričakovati, da bo z vidika finančne stabilnosti prinesel precejšnje koristi, med drugim večjo stopnjo transparentnosti ter bolj pravočasno in odločno priznavanje kreditnih izgub. Obenem poročilo izpostavlja več vprašanj, ki jih bo treba analizirati v pregledu MSRP 9 po njegovi uvedbi, vključno s cikličnim vedenjem modela pričakovanih kreditnih izgub v MSRP 9 in njegovim vplivom na vedenje bank. ESRB je objavil tudi poročilo o reševanju slabih posojil v Evropi, v katerem so predstavljeni predlogi posebnih politik, ki dopolnjujejo druge pobude na ravni EU in euroobmočja. ESRB je k makrobonitetnemu okviru za bančništvo prispeval tudi s svojim mnenjem o makrobonitetnih strukturnih blažilnikih, ki ga je predložil Evropski komisiji. V njem je predlagal več sprememb, in sicer znatno zvišanje zgornje meje blažilnika za druge sistemske pomembne institucije, nadgradnjo blažilnika sistemskih tveganj, da bo usmerjen v določene vire strukturnih necikličnih sistemskih tveganj, in spremembe postopkovnega okvira za strukturne blažilnike.

Kar zadeva napredek pri razvoju makrobonitetnega okvira še za druga področja poleg bančnega sektorja, je ESRB sodeloval pri pregledih zakonodaje in v evropskih posvetovanjih. ESRB je v postopku popravljanja uredbe o evropskih tržnih infrastrukturah objavil poročilo, ki je namenjeno nadaljnjemu povečanju učinkovitosti in transparentnosti sedanjega okvira. V zvezi s centralnimi nasprotnimi strankami je ESRB sodeloval v posvetovanju Evropskega organa za vrednostne papirje in trge (ESMA) o osnutku smernic o ukrepih kritja proti procikličnosti za centralne nasprotne stranke. Ugotovil je tudi, na katerih področjih je treba zakonodajne predloge okvira za sanacijo in reševanje za centralne nasprotne stranke dodelati, da bo bolje obravnaval makrobonitetna vprašanja. ESRB je v zvezi z makrobonitetnimi dejavniki za zavarovalniški sektor ugotovil, na katerih področjih bi bilo mogoče izboljšati okvir Solventnost II, in se zavzel za razvoj poenotene okvira za sanacijo in reševanje za zavarovalniški sektor po vsej EU.

Število domačih makrobonitetnih ukrepov, ki so jih sprejele države članice, je v primerjavi z letom 2016 ostalo stabilno. Leti 2017 in 2016 sta bolj primerljivi kot predhodna leta, ker so bili v večini držav članic v tem obdobju na voljo vsi elementi iz zbirke makrobonitetnih orodij v okviru direktive o kapitalskih zahtevah IV/uredbe o kapitalskih zahtevah. Večina držav članic je v letu 2017 izvedla kakšen ukrep makrobonitetne politike. Večina ukrepov je bila zaostrovalnih, da bi odpravili ciklična tveganja, in sicer sta bila med najpogosteje uporabljenimi zgornja meja razmerja med posojilom in vrednostjo zavarovanja ter proticiklični kapitalski blažilnik. Pogosto pa je bil uporabljen tudi blažilnik sistemskih tveganj.

ESRB je še naprej spremljal izvajanje svojih priporočil. V obravnavanem obdobju je ERSB začel ali končal ocenjevanje upoštevanja petih priporočil ali podpriporočil. Ocenil je, da EBA njegovo podpriporočilo o financiranju kreditnih institucij v celoti upošteva. Ocenjevanje upoštevanja priporočila ESRB o skladih denarnega trga še poteka, prav tako pa tudi ocenjevanje upoštevanja priporočila o smernicah za določanje stopenj proticikličnega kapitalskega blažilnika in priporočila o ocenjevanju čezmejnih učinkov ukrepov makrobonitetne politike in njihovi prostovoljni vzajemnosti. Ocenjenih pa je bilo tudi nekaj elementov priporočila ESRB o prepoznavanju in določanju stopenj proticikličnega blažilnika za izpostavljenosti do tretjih držav (zunaj Evropskega gospodarskega prostora).

Septembra 2017 je potekala druga letna konferenca ESRB, ki je omogočila razpravo in nadaljnji razvoj konceptualnih stališč o makrobonitetni politiki. Okrogle mize o politikah so se osredotočale na pravne vidike makrobonitetne regulacije in izvajanje makrobonitetne politike še v drugih sektorjih poleg bančnega. Organizirane so bile razprave o izzivih in prihodnosti bančništva v EU, na katerih so udeleženci govorili o slabih posojilih v bančnem sektorju EU in o spremljanju tveganj v bančnem sistemu v senci.

Kolofon

© Evropski odbor za sistemska tveganja, 2018

Poštni naslov 60640 Frankfurt na Majni, Nemčija
Telefon +49 69 1344 0
Spletno mesto www.esrb.europa.eu

Vse pravice so pridržane. Razmnoževanje v izobraževalne in nekomercialne namene je dovoljeno pod pogojem, da je naveden vir.

Presečni datum za podatke v tem poročilu je 31. marec 2018. Za terminologijo in kratice glej glosar [ESRB glossary](#) (samo v angleščini).

ISSN 1977-5261 (pdf)
ISBN 978-92-9472-004-7 (pdf)
DOI 10.2849/717652 (pdf)
Kataloška št. EU DT-AB-18-001-SL-N (pdf)